

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 425/2018-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti EuLC, s. r. o., Lužná 1, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou LEGAL ADVISORY GROUP, s. r. o., Lužná 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Bruno Žlnay, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 201/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti EuLC, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2018 doručená sťažnosť (sťažovateľkou označená ako „*podnet na začatie konania pred ústavným súdom*“, pozn.) obchodnej spoločnosti EuLC, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou

namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 201/2004 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a zo zapožičaného súdneho spisu vyplýva, že na základe žaloby doručenej okresnému súdu 19. februára 2004 obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pôvodná žalobkyňa“), sa začalo na okresnom súde konanie o zaplatenie sumy 83 110,72 € s príslušenstvom proti žalovanej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná v 1. rade“).

Okresnému súdu bolo 9. januára 2006 doručené oznámenie o zmene obchodného mena pôvodnej žalobkyne z [REDAKOVANÉ], na [REDAKOVANÉ], a návrh na zmenu žaloby.

Podaním z 11. septembra 2009 pôvodná žalobkyňa navrhla, aby do napadnutého konania pristúpil na strane odporcu ďalší účastník [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Okresný súd uznesením sp. zn. 32 Cb 201/2004 z 12. októbra 2009 pripustil vstup [REDAKOVANÉ] do napadnutého konania ako žalovaného v 2. rade (ďalej len „žalovaný v 2. rade“) a zároveň okresný súd na základe návrhu pripustil, aby z napadnutého konania vystúpila pôvodná žalobkyňa a na jej miesto vstúpila obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

Uznesením okresného súdu sp. zn. 32 Cb 201/2004 zo 14. septembra 2010 bolo konanie vo vzťahu medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovanou v 1. rade zastavené.

Okresnému súdu bolo 20. októbra 2011 doručené oznámenie sťažovateľky, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 14. októbra 2011 sa stala veriteľom vymáhanej pohľadávky v napadnutom konaní.

Okresný súd uznesením sp. zn. 32 Cb 201/2004 zo 17. januára 2012 pripustil vstup sťažovateľky do napadnutého konania.

Sťažovateľka 23. mája 2018 doručila okresnému súdu návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu.

Okresný súd uznesením sp. zn. 32 Cb 201/2004 z 28. mája 2018 pripustil zmenu žalobcu tak, že z napadnutého konania vystúpila sťažovateľka a na jej miesto vstúpila obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza:

„Súdne konanie, voči ktorému podnet smeruje, prebiehalo od roku 2003 a stále prebieha. Možno konštatovať, že príslušný okresný súd vo veci takmer vôbec nekonal, keďže vzhľadom na jednoduchosť prípadu, a to konkrétne existencie Splátkového kalendára podpísaného odporcom v 2. rade, nerozhodol, pojednávanie bolo vytýčené až v roku 2009, čo je 6 rokov od podania žaloby. Do toho času súd neuskutočnil žiadne kroky, pričom sa za čas konania stále meniny sporové strany, respektíve dochádzalo k zmenám účastníkov konania z dôvodu či už Zmlúv o postúpení pohľadávok, výmazu spoločností alebo iných dôvodov. Pričom súd neprimerane dlho reagoval už len na oznámenia o zmene účastníkov predmetného konania, čo je zjavné už z popisu priebehu sporu, čím vznikali zásadné prietahy v konaní.

Podnecovateľ svojím konaním, alebo správaním nijako neprispel k predĺžovaniu konania.

Podnecovateľ sa preto domáha spravodlivého zadostučinenia a uplatnenia princípu právnej istoty.

Uvedené považujeme za celkom neakceptovateľné a zjavné popretie práva na súdnu ochranu, ktorá mala byť účinná a nie iba formálna. Trvanie sporu 14 rokov v prípade bežného – právne celkom jasného a od počiatku právne ustáleného – tykajúceho sa zaplatenia faktúry je popretím práva na spravodlivosť a súdnu ochranu.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal „*podnet*“ na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„Okresný súd Košice II, v konaní sp. zn. 32 Cb/201/04 porušil základné právo podnecovateľa EuLC, s. r. o., Lužná 1, 851 04 Bratislava, [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa Čl. 48, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva podnecovateľovi EuLC, s. r. o., Lužná 1, 851 04 Bratislava, [REDAKOVANÉ] finančné zadostučinenie vo výške 20.000,00 Eur.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva právnenmu zástupcovi podnecovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 444,17 eur (pozostávajúce z dvoch úkonov právnej služby po 592,53 eur dvoch režijných paušálov po 9,21 eur a 240,69 DPH eur).“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta, že v napadnutom konaní okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd sťažnosť namietajúcu porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania

sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Pojem „zbytočné prieskumy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieskumami, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieskumy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami a zapožičaným súdnym spisom, v súlade so zisteniami pri príprave predbežného prerokovania dospel k záveru, že sťažnosť je potrebné odmietnuť.

Ústavný súd na základe predloženej sťažnosti, jej príloh a skutočností zistených zo zapožičaného súdneho spisu konštatuje, že sťažovateľka do napadnutého konania vstúpila namiesto právneho predchodcu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 14. októbra 2011. Okresný súd pripustil vstup sťažovateľky do napadnutého konania ako žalobcu uznesením sp. zn. 32 Cb 201/2004 zo 17. januára 2012 v rozsahu postúpenej pohľadávky namiesto právneho predchodcu.

V prípade procesného nástupníctva na základe singulárnej sukcesie ústavný súd skúma možné porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy iba v období, počas ktorého bola sťažovateľka účastníkom napadnutého konania (m. m. I. ÚS 50/2014). V okolnostiach danej veci ide o obdobie po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia 3. marca 2012 do okamihu, keď na základe

uznesenia okresného súdu sp. zn. 32 Cb 201/2004 z 28. mája 2018 sťažovateľka prestala byť účastníčkou napadnutého konania.

Ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou nepodrobil preskúmaniu tú časť konania, ktorá sa týkala právnych predchodcov sťažovateľky, pretože v tom čase nedochádzalo/nemohlo dochádzať k porušovaniu základných práv sťažovateľky (m. m. I. ÚS 163/2011).

Ústavný súd po zhodnotení priebehu napadnutého konania konštatuje, že obdobie od okamihu vstupu sťažovateľky do napadnutého konania bolo poznačené nečinnosťou okresného súdu, keď vec bola na základe viacerých opatrení predsedu okresného súdu preradzovaná do agendy iných konajúcich sudcov.

Za podstatnú však ústavný súd považuje skutočnosť, že z obsahu predloženého súdneho spisu ani zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh nevyplýva, že by sa sťažovateľka v čase, keď bola účastníčkou napadnutého konania, domáhala ochrany svojho práva na prerokovania veci bez zbytočných prietáhov akýmkoľvek spôsobom dostupným podľa všeobecných procesných predpisov (napr. urgencia, žiadosť o nariadenie termínu pojednávania a iné).

Ústavný súd pri posudzovaní veci nemohol tiež prehliadnúť, že sťažovateľka nepodalala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v čase nečinnosti okresného súdu.

Ústavný súd taktiež prihliadol na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená 15. mája 2018, pričom, ako vyplýva zo zapožičaného súdneho spisu, hneď na nasledujúci deň, a to 16. mája 2018 sťažovateľka podpísala zmluvu o postúpení pohľadávok vymáhaných v napadnutom konaní na obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Poukazujúc na tieto okolnosti ústavný súd sťažnosť podanú ústavnému súdu vyhodnotil ako evidentne účelovú. Navyše,

sťažovateľka tým, že bezprostredne po doručení sťažnosti ústavnému súdu postúpila pohľadávku na ďalšiu obchodnú spoločnosť, evidentne preukázala, že rezignovala na ochranu svojich práv. Z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že tento uznesením z 28. mája 2018 rozhodol o zmene právneho postavenia sťažovateľky.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti a vzhľadom na to, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti už bolo pretrvávajúce stavy právnej neistoty v napadnutom konaní u sťažovateľky vylúčené, ústavný súd konštatuje, že z hľadiska materiálnej ochrany ústavnosti okolnosti prípadu sťažovateľky neumožňujú namietané prietahy v napadnutom konaní kvalifikovať ako porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2018